

23. juli 2013

EM 2013/63

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt forordningen om folkeskolen skal revideres med det formål at indføre erhvervsklasser i folkeskolens ældste trin.

(Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

Den nye forordning om folkeskolen blev vedtaget af det daværende Landsting tilbage i 2002 med ikrafttræden i 2003.

Selvom de første elever der har fulgt den i forordningen anviste undervisning i ”Atuarfitsialak” (Den gode skole), først forlader folkeskolen i 2013 og der dermed først herefter kan foretages en fuldstændig evaluering af skoleforløbet, tyder udmeldinger som er kommet i tidens løb på, at den omtalte forordning - som senest blev ændret efteråret 2012, bør justeres på en række områder.

Trods det faktum at tallene viser, at stadig flere elever efter forordningens ikrafttræden afslutter folkeskolens afgangsprøve og at antallet af elever som går i gang med en videregående uddannelse stiger, viser forskellige evalueringer også at mange unge ikke kommer videre i et uddannelsesforløb efter folkeskolen.

Der kan være forskellige forklaringer på dette forhold, såsom:

- At der er et misforhold mellem alt for små uddannelsesinstitutioner, behov og elevgrundlaget
- Kollegiekapaciteten står endnu ikke mål med det faktiske behov
- At adgangskravene til uddannelserne ikke reflekterer de grønlandske realiteter og behov
- At de opnåede karakterer ved folkeskolens afgangsprøver er for lave.

I forbindelse med ændringen af forordningen for folkeskolen blev undervisningspligten forlænget fra de dagældende 9 år til 10 års undervisningspligt. Forlængelsen af undervisningspligten betyder i princippet, at det nu er et krav at alle elever som forlader folkeskolen, skal have bestået en afgangsprøve.

Indførelse af en 10 årig undervisningspligt erstattede endvidere en tidligere adgang til og krav på folkeskoleundervisning til elevens fyldte 18 år. Dette har blandt andet haft den konsekvens at muligheden for at forbedre opnåede karakterer nu ikke længere kan finde sted inden for folkeskolens rammer, men i stedet nu er overflyttet til at finde sted i regi af Piareersarfiit, efterskoler, fritidsundervisningen og lign. Piareersarfiit, efterskolerne og højskolerne har

imidlertid begrænset kapacitet og elevoptag, hvilket igen har den konsekvens at et stort antal unge reelt står uden muligheder for en videreuddannelse.

Dette forslag har ikke til hensigt at genindføre de gamle 11. klasser. De nugældende læringsmål er indrettet således at de vil kunne indfries inden for den 10 årige undervisningspligt, hvilket i sig selv er tilfredsstillende. Imidlertid er vi jo alle forskellige, således at nogle opnår resultater hurtigere, mens andre af forskellige årsager må bruge længere tid.

Hensigten med dette forslag er, at elever med svage boglige evner på hjemstedet og **på grundlag af deres behov**, bør gives en mulighed for at følge tilbud om forberedende undervisning med henblik på videregående uddannelse fremfor at de stopper helt – og uden at de nødvendigvis først skal forbi Piareersarfiit, efterskoler el.lign. Der er med andre ord ikke tale om, at eleverne blot skal gentage det 10. skoleår som de har gennemført i folkeskolen i forvejen. Til gengæld skal undervisningen indrettes til og tilrettelægges på baggrund af deres aktuelle indlæringsstadiet og egne ønsker om en videregående uddannelse.

Hvad er de øvrige partiets holdning hertil?

Formålet med dette forslag er ligeledes, at det ekstra frivillige skoleår på en fleksibel måde i folkeskolen – primært skal bruges til en mere erhvervsorienteret undervisning. Til eksempel kan en del af skoleåret anvendes til en egentlig form for kursusvirksomhed og her kan der udbydes forskellige valgfrie fag. Endvidere kan man ud over de gængse folkeskolefag undervise i en række andre fag, såsom forskellige former for håndarbejde, kunst og kreative fag, fangst og fiskeri, IT-relaterede fag, personlig udvikling m.v. som de grundlæggende tilbud. Endvidere kan disse områder hægtes op på og koordineres med den almene fritidsundervisning samt aktiviteterne inden for Piareersarfiit. Det kunne være interessant at høre hvad man mener om denne ide?

Det frivillige skoleår kan også anvendes i et nært og fleksibelt samarbejde med de på stedet eksisterende virksomheder således at eleverne kommer i erhvervspraktik. De i dag eksisterende muligheder for erhvervspraktik kan udbygges og udvides og praktikperioder kan for nogle elever eksempelvis arrangeres som et supplement til den boglige undervisning, og som et vigtigt pædagogisk værktøj.

Endelig kan man forestille sig, at unge mennesker fra bygderne og yderdistrikterne uden at forlade deres hjemsted kan anvende en form for fjernundervisning med henblik på at gennemføre de endelige afgangsprøver.

Til trods for at undervisningen i folkeskolen i henhold til folkeskoleforordningen skal baseres på den enkelte elevs individuelle behov, viser resultaterne fra folkeskolen at der er langt igen.

Endvidere viser realiteterne og de opnåede resultater, at en del elever reelt afskæres fra videreuddannelsesmuligheder, fordi de i folkeskolen ikke har fået tilstrækkelig tilfredsstillende undervisning. Dette kan bl.a. bekræftes af de resultater der opnås ved prøverne i fremmedsprog.

Derfor er spørgsmålet – hvad skal så gøres?

Jeg ønsker alle en god debat.